

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра українознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан філософського факультету

Іван КАРПЕНКО

“ 09 березня 2024 р.”

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Українська мова за професійним спрямуванням

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший бакалаврський рівень

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

(шифр і назва)

спеціальність 014.04 Середня освіта (Математика)

(шифр і назва)

освітня програма Математика та інформатика

(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова

(обов'язкова / за вибором)

факультет філософський

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою філософського факультету
“21” червня 2024 року, протокол № 11

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Марина КУРУШИНА, канд. філол. наук, доцент, доцент
кафедри українознавства філософського факультету, Руслана МАРИНЯК, канд. філол.
наук, доцент, доцент кафедри українознавства філософського факультету, Катерина
КАРУНИК, канд. філол. наук, доцент кафедри українознавства філософського факультету

Програму схвалено на засіданні кафедри українознавства
Протокол № 12 від “20” червня 2024 року

в. о. завідувача кафедри українознавства

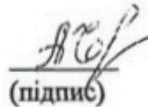

Наталя АКСЬОНОВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної
групи)

назва освітньої програми Математика та інформатика

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник
проектної групи)

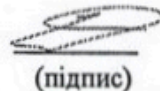
(підпис)

Ганна ЧЕРНОВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету факультет математики і
інформатики

Протокол від “27” серпня 2024 року № 1

Голова науково-методичної комісії
факультету факультет математики і інформатики

(підпис)

Євген МЕНЯЙЛОВ
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Українська мова за професійним спрямуванням” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки до першого бакалаврського рівня (назва рівня вищої освіти) спеціальності (напряму) 014.04 Середня освіта (Математика)

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни. Метою викладання навчальної дисципліни є формування усвідомлення значущості державної мови у професійному спілкуванні й необхідного рівня комунікативної спроможності майбутніх фахівців-педагогів.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни. Основними завданнями вивчення дисципліни є реалізація евристичних здібностей як визначального чинника у формування професійної майстерності й конкурентоспроможності сучасного фахівця, подання ключових положень ділового усного й писемного етикету спілкування; навчання правильного складання рукописних й інших видів документів; вироблення навичок оперування фаховою термінологією, редагування й перекладання офіційно-ділових і наукових текстів; виховування культури усного й писемного мовлення; забезпечення досконалого володіння українською літературною мовою під час професійної комунікації; формування навичок самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні; розвиток творчого мислення студентів.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є формування таких компетентностей:

ІК01. Здатність успішно розв’язувати навчально-педагогічні задачі та проблеми рівня основної та старшої школи на основі глибокого знання елементарної математики і основ вищої математики та методики її викладання застосовуючи сучасні методи діагностування навчальних досягнень учнів, спираючись на знання про сучасну природничу картину світу та забезпечуючи охорону життя та здоров’я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.

ЗК05. Здатність спілкуватися державною мовою, логічно правильно будувати усне та писемне мовлення.

ЗК08. Здатність працювати з комп’ютером як засобом управління інформацією.

ЗК09. Здатність спілкування іноземною мовою.

ЗК12. Здатність реалізовувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

1.3. Кількість кредитів — 3.

1.4. Загальна кількість годин — 90.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов’язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-й
Семестр	
8-й	-й
Лекції	
32 год.	год.

Практичні, семінарські заняття	
16 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота, у тому числі	
42 год.	год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання. Знати походження української мови та її місце серед інших мов світу; знати лексичну, фонетичну, граматичну і стилістичну системи української мови як державної в такому обсязі, який дає можливість здійснювати реальне професійне спілкування; знати мовні норми сучасної української літературної мови; знати вимоги до структури, змісту, укладання й оформлення документів; знати особливості використання мовних засобів; знати основні елементи організації діловодства в установах; знати особливості використання мовних засобів у наукових текстах; знати фахову лексику й термінологію.

Уміти застосовувати українську мову в різних видах мовленнєвої діяльності на рівні професійного усного й писемного спілкування; уміти правильно оцінювати ситуацію, добирати й використовувати певні мовні засоби відповідно до мети комунікації; уміти сприймати, відтворювати, редагувати тексти офіційно-ділового та наукового стилів; уміти скорочувати і створювати наукові тексти професійного спрямування; уміти складати план, конспект, тези, реферувати й анотувати літературу, робити необхідні нотатки тощо; уміти складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують специфіку цих документів; уміти послуговуватися лексикографічними джерелами (словниками) й іншою довідковою літературою.

Студенти повинні мати сформовані навички використання найуживаніших орфограм і пунктограм наукового й офіційно-ділового стилю; створювати різні за призначенням наукові тексти, укладати найуживаніші документи з адміністративно-канцелярського підстилю офіційно-ділового стилю.

Правильно використовувати лексико-граматичні, синтаксичні, стилістичні, мовні засоби залежно від ситуації й комунікативних потреб, грамотно спілкуватися.

1. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Мова як суспільне явище

Тема 1. Вступ. Сучасна українська літературна мова.

Предмет і завдання курсу. Співвідношення понять літературна і загальнонародна мова. Ознаки літературної мови. Мовна норма. Види мовних норм.

Тема 2. Функції мови в суспільному житті.

Мова, суспільство, людина. Основні функції мови в суспільному житті.

Тема 3. Українська мова серед інших слов'янських мов.

Параметри української мови. Основні гіпотези про походження української мови.

Тема 4. Функційні стилі літературної мови.

Поняття стилю. Основні стилі сучасної української літературної мови. Науковий та офіційно-діловий стилі у професійній діяльності педагога. Публіцистичний стиль у професійній діяльності педагога.

Тема 5. Публічне мовлення у професійній діяльності педагога.

Культура спілкування педагога. Мовний етикет. Основні риторичні прийоми у професійній діяльності педагога.

Розділ 2. Професійне мовлення

Тема 1. Лексика української мови з погляду вживання.

Загальноживана і спеціальна лексика. Основні групи спеціальної лексики. Терміни, професіоналізми, наукова й технічна номенклатура.

Тема 2. Термінологія фаху.

Основні ознаки терміна як лексичної одиниці. Системні зв'язки в межах термінології. Термінологія і терміносистема. Термінологізація і детермінологізація.

Тема 3. Лексикографічні видання в роботі вчителя.

Типи словників. Енциклопедичні й лінгвістичні словники. Термінологічні словники.

Тема 4. Культура професійного мовлення. Основні орфо- та пунктограми. Правопис 2019.

Розділ 3. Ділове мовлення

Тема 1. Основні особливості офіційного-ділового спілкування.

Вимоги до усного й писемного спілкування.

Тема 2. Класифікація документів. Основні принципи оформлення документів.

Рівні стандартизації. Реквізити документа. Оформлення сторінки документа. Оформлення додатків до документа.

Тема 3. Основні граматичні й лексичні особливості ділового мовлення.

Сталі сполуки ділового мовлення. Зауваги щодо вживання граматичних форм окремих частин мови в діловому мовленні. Особливості синтаксичної організації офіційно-ділового тексту.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	ла б	інд	с/р		л	п	ла б	інд	с/р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Розділ 1. Мова як суспільне явище</i>												
<i>Тема 1. Вступ. Сучасна українська літературна мова. Предмет і завдання курсу. Співвідношення понять літературна і загальнонародна мова. Ознаки літературної мови. Мовна норма. Види мовних норм.</i>		4	1			4						
<i>Тема 2. Функції мови в суспільному житті. Мова, суспільство, людина. Основні функції мови в суспільному житті.</i>		1	1			4						
<i>Тема 3. Українська мова серед інших слов'янських мов. Параметри української мови. Основні гіпотези про походження української мови.</i>		1	1			4						

Тема 4. Функційні стилі літературної мови. Поняття стилю. Основні стилі сучасної української літературної мови. Науковий та офіційно-діловий стилі у професійній діяльності педагога. Публіцистичний стиль у професійній діяльності педагога.	4	1			4						
Тема 5. Публічне мовлення у професійній діяльності педагога. Культура спілкування педагога. Мовний етикет. Основні риторичні прийоми у професійній діяльності педагога.	4	2			4						
Разом за розділом 1	14	6			20						
<i>Розділ 2. Професійне мовлення</i>											
Тема 1. Лексика української мови з погляду вживання. Загальновживана і спеціальна лексика. Основні групи спеціальної лексики. Терміни, професіоналізми, наукова й технічна номенклатура.	4	1			4						
Тема 2. Термінологія фаху. Основні ознаки терміна як лексичної одиниці. Системні зв'язки в межах термінології. Термінологія і терміносистема.	4	2			4						

Термінологізація і детермінологізація.													
Тема 3. Лексикографічні видання в роботі вчителя. Типи словників. Енциклопедичні й лінгвістичні словники. Термінологічні словники.		2	1			4							
Тема 4. Культура професійного мовлення. Основні орфо- та пунктограми. Правопис 2019.		2	4			4							
Разом за розділом 2		12	6			16							
<i>Розділ 3. Ділове мовлення</i>													
Тема 1. Основні особливості офіційного-ділового спілкування. Вимоги до усного й писемного спілкування.		2	1			2							
Тема 2. Класифікація документів. Основні принципи оформлення документів. Рівні стандартизації. Реквізити документа. Оформлення сторінки документа.		2	1			2							

Оформлення додатків до документа.												
<i>Тема 3. Основні граматичні й лексичні особливості ділового мовлення. Сталі сполуки ділового мовлення. Зауваги щодо вживання граматичних форм окремих частин мови в діловому мовленні. Особливості синтаксичної організації офіційно-ділового тексту.</i>		2	2			2						
Разом за розділом 3		6	4			6						
Усього годин	90	32	16			42						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Розділ 1. Мова як суспільне явище. Тема 1. Вступ. Сучасна українська літературна мова. Предмет і завдання курсу. Співвідношення понять літературна і загальнонародна мова. Ознаки літературної мови. Мовна норма. Види мовних норм.</i>	1
2	<i>Тема 2. Функції мови в суспільному житті. Мова, суспільство, людина. Основні функції мови в суспільному житті.</i>	1
3	<i>Тема 3. Українська мова серед інших слов'янських мов. Параметри української мови. Основні гіпотези про походження української мови.</i>	1
4	<i>Тема 4. Функційні стилі літературної мови. Поняття стилю. Основні стилі сучасної української літературної мови. Науковий та офіційно-діловий стилі у професійній діяльності педагога. Публіцистичний стиль у професійній діяльності педагога.</i>	1
5	<i>Тема 5. Публічне мовлення у професійній діяльності педагога.</i>	2

	Культура спілкування педагога. Мовний етикет. Основні риторичні прийоми у професійній діяльності педагога.	
6	<i>Розділ 2. Професійне мовлення</i> <i>Тема 1. Лексика української мови з погляду вживання.</i> Загальнонавчана і спеціальна лексика. Основні групи спеціальної лексики. Терміни, професіоналізми, наукова й технічна номенклатура.	1
7	<i>Тема 2. Термінологія фаху.</i> Основні ознаки терміна як лексичної одиниці. Системні зв'язки в межах термінології. Термінологія і терміносистема. Термінологізація і детермінологізація.	2
8	<i>Тема 3. Лексикографічні видання в роботі вчителя.</i> Типи словників. Енциклопедичні й лінгвістичні словники. Термінологічні словники.	1
9	<i>Тема 4. Культура професійного мовлення.</i> Основні орфо- та пунктограми. Правопис 2019.	4
10	<i>Розділ 3. Ділове мовлення</i> <i>Тема 1. Основні особливості офіційного-ділового спілкування.</i> Вимоги до усного й писемного спілкування.	1
11	<i>Тема 2. Класифікація документів. Основні принципи оформлення документів.</i> Рівні стандартизації. Реквізити документа. Оформлення сторінки документа. Оформлення додатків до документа.	1
	<i>Тема 3. Основні граматичні й лексичні особливості ділового мовлення.</i> Сталі сполуки ділового мовлення. Зауваги щодо вживання граматичних форм окремих частин мови в діловому мовленні. Особливості синтаксичної організації офіційно-ділового тексту.	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	<i>Розділ 1. Мова як суспільне явище.</i> <i>Тема 1. Вступ. Сучасна українська літературна мова.</i> Предмет і завдання курсу. Співвідношення понять літературна і загальнонародна мова. Ознаки літературної мови. Мовна норма. Види мовних норм. <i>Добирання прикладів порушення мовних норм з текстів різних стилів.</i>	4

2	<p><i>Тема 2. Функції мови в суспільному житті.</i> Мова, суспільство, людина. Основні функції мови в суспільному житті.</p> <p>Опрацювання матеріалів лекції. Робота з Енциклопедією «Українська мова».</p>	4
3	<p><i>Тема 3. Українська мова серед інших слов'янських мов.</i> Параметри української мови. Основні гіпотези про походження української мови.</p> <p>Створення тез за конспектом лекції, опрацювання додаткових джерел: Унікальні документи Національного архівного фонду: https://archives.gov.ua/?s&uniq=1&c=12&fbclid=IwAR0mhtXOTa16si1UgPQA8w38T0DSd4sLaMaxJNBFhXi8XMSdg8_A_01buis; Ю. Шевельов. Чому общерусский язык, а не вібчоруська мова: https://docs.google.com/viewer?url=http://ukrcenter.com/!FilesRepository/Literature\ Upload3//00ec2dac-a2be-4378-8ae5-0f45855b3630.pdf Роботи М. Мозера: https://homepage.univie.ac.at/michael.moser/Michael_Moser_Publications_October_2020.pdf</p>	4
4	<p><i>Тема 4. Функційні стилі літературної мови.</i> Поняття стилю. Основні стилі сучасної української літературної мови. Науковий та офіційно-діловий стилі у професійній діяльності педагога. Публіцистичний стиль у професійній діяльності педагога.</p> <p>Робота з професійними й офіційно-діловими текстами (метод читання-спостереження).</p>	4
5	<p><i>Тема 5. Публічне мовлення у професійній діяльності педагога.</i> Культура спілкування педагога. Мовний етикет. Основні риторичні прийоми у професійній діяльності педагога.</p> <p>Моделювання професійної ситуації спілкування із застосуванням етикетних формул (усно).</p>	4
6	<p><i>Розділ 2. Професійне мовлення</i></p> <p><i>Тема 1. Лексика української мови з погляду вживання.</i> Загальнонавчана і спеціальна лексика. Основні групи спеціальної лексики. Терміни, професіоналізми, наукова й технічна номенклатура.</p> <p>Створення мінісловника (40 од.) термінів відповідно до теми наукового зацікавлення. Робота з термінологічними словниками.</p>	4
7	<p><i>Тема 2. Термінологія фаху.</i> Основні ознаки терміна як лексичної одиниці. Системні зв'язки в межах термінології. Термінологія і терміносистема. Термінологізація і детермінологізація.</p> <p>Опрацювання фахових текстів, виписування й аналіз термінів.</p>	4
8	<p><i>Тема 3. Лексикографічні видання в роботі вчителя.</i> Типи словників. Енциклопедичні й лінгвістичні словники. Термінологічні словники.</p>	4

	Ознайомлення з різними видами лексикографічних видань. Опрацювання енциклопедичної статті (з вузькогалузевого енциклопедичного видання).	
9	Тема 4. Культура професійного мовлення. Основні орфо- та пунктограми. Правопис 2019. Конспектування правил з чинного видання Правопису, добирання власних прикладів. Створення memory-cards.	4
10	<i>Розділ 3. Ділове мовлення</i> Тема 1. Основні особливості офіційного-ділового спілкування. Вимоги до усного й писемного спілкування. Моделювання ситуації ділового спілкування.	2
11	Тема 2. Класифікація документів. Основні принципи оформлення документів. Рівні стандартизації. Реквізити документа. Оформлення сторінки документа. Оформлення додатків до документа. Опрацювання чинних ДСТУ з оформлення документів.	2
	Тема 3. Основні граматичні й лексичні особливості ділового мовлення. Сталі сполуки ділового мовлення. Зауваги щодо вживання граматичних форм окремих частин мови в діловому мовленні. Особливості синтаксичної організації офіційно-ділового тексту. Аналіз текстів офіційно-ділового стилю. Вивчення сталих сполук, створення memory-cards.	2
	Разом	42

6. Методи навчання

Методи навчання – взаємодія між викладачем і здобувачів вищої освіти, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до здобувачі, а також самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти. При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

1. Під час викладення навчального матеріалу:
 - словесні (бесіда, пояснення, розповідь, інструктаж);
 - наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження);
 - практичні (вправи, практичні роботи, дослідні роботи).
2. За організаційним характером навчання:
 - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
 - методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
 - методи контролю та самоконтролю у навчанні;
 - бінарні (поєднання теоретичного, наочного, практичного) методи навчання.
3. За логікою сприйняття і засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.

Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни «Історія України»:

 - навчальні заняття;
 - самостійна робота здобувачів вищої освіти;
 - робота в наукових бібліотеках та пошук літератури у мережі Інтернет;
 - контрольні заходи.
2. Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти:
 - лекція;
 - семінарське заняття;
 - консультація;

– іспит.

Дисципліна передбачає використання традиційних, активних та інтерактивних методів навчання (дебати, мозковий штурм, лекції з використанням інтерактиву, методи оцінювання і самооцінювання, планування та інші). Процес мислення набуває продуктивного характеру, але при цьому поетапно направляється й контролюється викладачем або самими здобувачів вищої освіти на основі роботи над програмами і навчальними посібниками. Найчастіше застосовується під час практичних занять.

Комунікативні методи поділяються на пасивні й активні: у перших провідна роль належить викладачеві (здобувач лише фіксує зміст лекції, протоколює дії викладача тощо); в активних методах ініціатива належить здобувачеві, який активно контактує з викладачем (активні методи поділяються на групові (мозковий штурм, круглий стіл, ділові ігри) та індивідуальні методи (інтерв'ювання, вільний діалог, експертні ігри).

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів під час вивчення дисципліни «Українська ділова мова за професійним спрямуванням (для вчителя)» використовуються різноманітні методи навчання, а саме: вербальні (словесні), наочні та практичні методи, які включають в себе як подання матеріалу викладачем (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), так і роботу здобувачів з підручником, довідковою, і навчальною літературою та пошуком її у глобальній мережі Інтернет, робота з історичними джерелами, виконання тестових завдань, підготовка самостійної роботи і презентацій до семінарських занять тощо. Методи викладу навчального матеріалу визначаються викладачем у залежності від цілей і завдань, виду занять, змісту теми, можливостей (інтелектуальних, психологічних тощо) здобувачів, наявних умов і часу, відведеного для вивчення теми.

Під час лекцій використовуються такі методи: пояснювально-ілюстративний, робота з лексикографічними джерелами, демонстрація тощо, проблемний метод подачі навчального матеріалу, частково-пошуковий або евристичний методи. Під час викладання навчального матеріалу лекції використовується мультимедійна презентація.

7. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

8. Методи контролю

Поточне тематичне індивідуальне оцінювання, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, виконання вправ, аудиторна контрольна робота, виконання домашніх завдань, самоконтроль, наукове повідомлення, аудиторна робота.

Підсумкове оцінювання – письмова екзаменаційна робота.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

– самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання, атестації (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

– посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

– дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

– надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Здобувач освіти не допускається до складання екзамену, якщо він не набрав упродовж семестру 10 балів.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання													Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	Залік	Сума
Розділ 1					Розділ 2				Розділ 3							
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	1				
2	2	2	2	2	2	10	2	10	2	2	2	20	60	40	100	

Т1, Т2... – теми розділів

Здобувач освіти не допускається до складання підсумкового контролю, якщо він не набрав упродовж семестру 10 балів.

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи

Редагування фахового тексту (до 200 слів). Максимальна кількість балів = 15.

Завдання оцінюється в **15** балів, якщо в зредагованому тексті не спотворено зміст, відсутні граматичні помилки, не допущені стилістичні неточності, правильно виконані лексико-семантичні заміни, дібрана відповідна термінологічна лексика.

Завдання оцінюється в **14** балів, в зредагованому тексті не спотворено зміст, відсутні граматичні помилки, допущені *незначні* стилістичні неточності, правильно виконані лексико-семантичні заміни, дібрана відповідна термінологічна лексика.

Завдання оцінюється в **13** балів, в зредагованому тексті не спотворено зміст, допущена *1* граматична помилка (або дві негрубі, або 1 груба й 1 негруба), у тексті є *незначні* стилістичні неточності, у цілому правильно виконані лексико-семантичні заміни, дібрана відповідна термінологічна лексика 12 балів, в зредагованому тексті не спотворено зміст, допущені *2* граматичні помилки (або 4 негрубі, або 1 груба й 2 негрубі), у тексті є *незначні* стилістичні неточності, у цілому правильно виконані лексико-семантичні заміни, дібрана відповідна термінологічна лексика.

Завдання оцінюється у **11** балів, якщо в зредагованому тексті не спотворено зміст, допущені *3* граматичні помилки, у тексті є *незначні* стилістичні неточності, у цілому правильно виконані лексико-семантичні заміни, дібрана відповідна термінологічна лексика.

Завдання оцінюється у **10** балів, якщо в зредагованому тексті не спотворено зміст, допущені *4* граматичні помилки, у тексті є *незначні* стилістичні неточності, загалом правильно виконані лексико-семантичні заміни, дібрана відповідна термінологічна лексика.

Завдання оцінюється у **9-8** балів, якщо в зредагованому тексті загалом не спотворено зміст, допущено *5* граматичних помилок, у тексті є стилістичні неточності, у цілому правильно виконані лексико-семантичні заміни, дібрана відповідна термінологічна лексика.

Завдання оцінюється у **7-6** бали, якщо в зредагованому тексті загалом не спотворено зміст, допущено 6 граматичних помилок, у тексті є значні стилістичні неточності, у цілому виконані лексико-семантичні заміни, допущені незначні помилки в доборі відповідної термінологічної лексики.

Завдання оцінюється у **5-4** бали, якщо в зредагованому тексті загалом не спотворено зміст, допущено 7-8 граматичних помилок, у тексті є значні стилістичні неточності, не виконані всі необхідні лексико-семантичні заміни, допущені незначні помилки у доборі відповідної термінологічної лексики.

Завдання оцінюється у **3-2** бали, якщо в зредагованому тексті частково спотворено зміст, допущено 8-9 граматичних помилок, у тексті є значні стилістичні неточності, не виконані всі необхідні лексико-семантичні заміни, допущені незначні помилки у доборі відповідної термінологічної лексики.

Завдання оцінюється в **1** бал, якщо в зредагованому тексті частково або значно спотворено зміст, допущено 10 і більше граматичних помилок, у тексті перекладу є значні стилістичні неточності, не виконані всі необхідні лексико-семантичні заміни, допущені значні помилки (до 2) у доборі відповідної термінологічної лексики.

Завдання оцінюється у **0** балів, якщо в зредагованому тексті значно спотворено зміст, допущено 10 і більше граматичних помилок, у тексті перекладу є значні стилістичні неточності, не виконані всі необхідні лексико-семантичні заміни, допущені значні помилки (понад 2) у доборі відповідної термінологічної лексики.

2. Тестування (15 б.).

Перевірка знання правопису слів та зворотів ОДС у форматі тесту – завдання з вибором правильної відповіді.

3. Відповідь на теоретичне питання (10 б.). Враховується повнота висвітлення питання, знання термінології та вміння нею оперувати, грамотність викладу та обґрунтованість думок, наявність прикладів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90-100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

10. Рекомендована література Основна література

1. Етика ділового та повсякденного спілкування / укл. О. Кубрак. – К., 2004.
2. Караман С. О. Українська мова за професійним спрямуванням : [навч. посібник для ВНЗ] / С. О. Караман, О. А. Копусь, В. І. Тихоша. – К. : Літера ЛТД, 2013. – 544 с.
3. Мацюк З. Українська мова професійного спрямування : Навч. посіб. / З. Мацюк, Н. Станкевич. – К. : Каравела, 2005. – 488 с.

4. Качак Т. Б. Академічна риторика. Підручник. Івано-Франківськ: Місто. НВ, 2023. 216 с.

Допоміжна література

1. Антисуржик: Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити : Посіб. / за заг. ред. О. Сербенської. – Л., 1994.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : Підручник / Ф. С. Бацевич. – К. : ВЦ «Академія», 2004.
3. Богдан С. К. Мовний етикет українців: традиції і сучасність / С. К. Богдан. – К. : Рідна мова, 1998. – 475 с. – Бібліогр. : с. 467–474.
4. Ботвина Н. В. Офіційно-діловий та науковий стилі української мови / Н. В. Ботвина. – К., 1999.
5. Боярова Л. Г. Нормалізація й кодифікація української термінології (90-і рр. ХХ ст. – поч. ХХІ ст.) / Л. Г. Боярова // Вісник Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Сер.: Філологія. – 2004. – № 631. – С. 75–78.
6. Буяльський Б. А. Як ми спілкуємося: Мовленнєвий етикет українського народу / Б. Я. Буяльський, А. В. Оверчук. – Вінниця, 2001.
7. Винницький В. Українська акцентна система: становлення, розвиток / В. Винницький. – Л., 2002.
8. Вовк М.П., Грищенко Ю.В., Соломаха С.О., Філіпчук Н.О., Хомаківська С.В. Педагогічна освіта в Україні: теорія і практика: словник. Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Київ, 2021. С. 238-239.
9. Воробкевич А. Про математичну термінологію в українських галузевих термінологічних словниках 20–30-х років ХХ ст / Андрій Воробкевич, Михайло Соколовський // Тези 2-ої Міжнар. наук. конф. «Проблеми української науково-технічної термінології», Львів, 1993. – С. 34.
10. Глушик С. В., Дияк О. В., Шевчук С. В. Сучасні ділові папери : Навч. посіб. / С. В. Глушик, О. В. Дияк, С. В. Шевчук. – К. : Арії, 2009.
11. Годованюк, Т. Л. Формування мовленнєвої культури майбутнього вчителя математики [Текст] / Т. Л. Годованюк // Розвиток інтелектуальних умінь і творчих здібностей учнів та студентів у процесі навчання дисциплін природничо-математичного циклу «ІТМ*плюс – 2015» : матеріали II Міжнародної науково-методичної конференції, (3–4 грудня 2015 року, м. Суми) / Міністерство освіти і науки України, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Інститут педагогіки АПН України ; [упорядник О. С. Чашечникова]. – Суми : ВВП «Мрія», 2015. – Ч. 3. – С. 90–91.
12. Горбул О. та ін. Ділова українська мова / О. Горбул. – 3-є вид. – К., 2006.
13. Грищенко Т. Б. Українська мова та культура мовлення : Навч. посібник / Т. Б. Грищенко. – Вінниця : Нова книга, 2003.
14. Грищенко Т. Б. Етика ділового спілкування : Навч. посіб. / Т. Б. Грищенко. – К., 2007.
15. Діденко А. Сучасне діловодство / А. Діденко. – К., 2000.
16. Ділова документація Гетьманщини ХVIII ст. Зб. документів / АН України, Ін-т укр. археол. та ін. : Упоряд., передмов. та комен. В. Й. Горобця; Вступ. С. Т. Панашенко. – К. : Наук. думка, 1993. – 392 с.
17. Дороніна М. Культура спілкування ділових людей / М. Дороніна. – К., 1998.
18. Зусін В. Я. Етика та етикет ділового спілкування / В. Я. Зусін. – К., 2005.
19. Іванишин В. Мова і нація / В. Іванишин. – Дрогобич : Відродження, 1994.
20. Коваль А. Ділове спілкування / А. Коваль. – К., 1992.

21. Козирський В. За правдиве назовництво українське / В. Козирський, В. Шендеровський. – К., 2003.
22. Костюченко А. Історико-науковий аналіз формування фізико-математичної термінології / А. Костюченко // Тези 3-ої Міжнар. наук. конф. «Проблеми української науково-технічної термінології», Львів, 1994.
23. Кочан І. М. Динаміка і кодифікація термінів з міжнародними компонентами в сучасній українській мові / І. М. Кочан. – Л., 2004.
24. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура фахової мови : Нав. посіб. / Л. І. Мацько, Л. В. Кравець. – К. : ВЦ «Академія», 2007.
25. Мацько Л. І. Українська мова. Сучасний довідник / Л. І. Мацько, О. М. Мацько, О. М. Сидоренко. – Х. : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2012. – 656 с.
26. Миронюк О. М. Історія українського мовного етикету. Звертання / О. М. Миронюк ; НАН України ; Ін-т української мови. – К., 2006.
27. Осадчук М. Власні імена в математичних термінах / Марія Осадчук // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка» : Серія «Проблеми української термінології». – № 453. – 2002. – С. 516–521.
28. Панько Т. І., Кочан І. М., Мацюк Г. П. Українське термінознавство : Підручник для студентів гуманітарних спеціальностей. – Львів. : Світ, 1994.
29. Педагогіка партнерства або Як простір дитинства заповнити взаєморозумінням та взаємоповагою : навчально-методичний посібник. / Тіхонова Н. Г., Луценко М. П. - Кропивницький : КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2023. - 136 с.
30. Пилинський М. Мовна норма і стиль / М. Пилинський. – К., 1976.
31. Пономарів О. Культура слова / О. Пономарів. – К., 2002.
32. Пономарів О. Стилїстика сучасної української мови / О. Пономарів. – К., 2000.
33. Поповський А. М. Державність української мови: декларації і дійсність / А. М. Поповський // 36. наук. пр. – Л., 2001. – С. 55–58.
34. Прислів'я та приказки: Взаємини між людьми / Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського АН УРСР. – К. : Наук. думка, 1991.
35. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування : Навч. посіб. / Я. Радевич-Винницький. – К. : Знання, 2006.
36. Сагач Г. М. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації : Навч. посіб. / Г. М. Сагач. – 2003.
37. Склад і структура термінологічної лексики української мови / А. В. Крижанівська, М. П. Богуцька, Т. І. Панько та ін. / Відповідальний ред. А. В. Крижанівська. – К. : Наук. думка, 1984. – 194 с.
38. Томан І. Мистецтво говорити / Іржі Томан. – К., 1996.
39. Томан І. Як удосконалювати самого себе / Іржі Томан. – К. : Політвидав України, 1984. – С. 188–216.
40. Універсальний довідник-практикум з ділових паперів / С. П. Бирик та ін. – 3-тє видання, випр. і допов. – К., 2002.
41. Хміль Ф. Ділове спілкування : Навчальний посібник / Ф. Хміль. – К. : ВЦ «Академвидав», 2004.

Словники

1. Англо-український словник з інформатики та математики Л., Українські технології, 2004 — 256 с.
2. Белей Л. Ім'я для дитини в українській родині : Словник-довідник / Л. Білей. – Ужгород, 1993. – 117 с.

3. Головащук С. І. Словник-довідник з українського літературного слововживання. / Сергій Іванович Головащук – К. : Рідна мова, 2000. – 351 с.
4. Жайворонок В. В. Велика чи мала літера? : Словник-довідник / Віталій Вікторович Жайворонок – К. : Наук. думка, 2004. – 204 с.
5. Ісат Ю. А. 2500. Чоловічі та жіночі імена : Походження, значення, вибір / Ю. А. Ісат. – Д. : ТОВ ВКФ «БАО», 2005. – 560 с.
6. Новий тлумачний словник української мови : у 4 т. / Укладачі: В. Яременко, О. Сліпушко. – К., 1998.
7. Сербенська О. Екологія українського слова. Практичний словник-довідник / О. Сербенська, М. Білоус. – Л., 2003.
8. Скрипник Л. Г., Дзятківська Н. П. Власні імена людей : Словник-довідник / Лариса Григорівна Скрипник, Ніна Пантелеймонівна Дзятківська. – К. : Наук. думка, 1996. – 336 с.
9. Словник-довідник слів із літерою г / Уклад.: М. Паночко. – Л. : Кальварія. 1999. – 46 с.
10. Український орфографічний словник: Близько 165 тис. слів / За ред. В. М. Русанівського; уклад.: В. В. Чумак та ін. – 5-е вид., переробл. і доповн. – К. : Довіра, 2006. – 940 с. – (Словники України).
11. Словник-довідник сучасної української мови : Разом. Окремо. Через дефіс : Близько 60000 слів / Укладачі Т. К. Співак, О. О. Якименко. – Х. : ФОП Співак В. Л., 2009. – 528 с.
12. Словник математичної термінології. (Проект). Ч. І. Термінологія чистої математики. Укладач Ф. Калинович (Природничий відділ). Зредагувала Математична Секція Природничого Відділу Інституту Української Наукової Мови УАН. Київ: Державне Видавництво України, 1925, XI+240 с. <https://archive.org/details/slov14>
13. Словник синонімів української мови / Укладачі: А. Бурячок та ін. – К., 2000.
14. Словник труднощів української мови / За ред. Я. Ярмоленко. – К., 1989.
15. Тримовний математичний міні-словник / Нікулін О. В., Наконечна Т.В. — Дніпропетровськ: Біла К. О., 2013. — 112 с.
16. Український орфографічний словник: Близько 65000 слів / За ред. В. Русанівського; уклад.: В. В. Чумак та ін. 5-е вид., переробл. і доповн. – К., 2006.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

2. Інтегрована лексикографічна система «Словники України» / Національна академія наук України. – Версія 1.03. – Український мовно-інформаційний фонд, 2003.
3. <http://velyka-chy-mala-litera.wikidot.com/>
4. <http://rodovyi-vidminok.wikidot.com/>
5. <http://www.madslinger.com/mova/pravopys-2007/>
6. <http://slovopedia.org.ua/35/53392-0.html>
7. <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>
8. <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
9. <http://litton.org.ua/orfografiya/xochu-butigrmotnim>
10. Словник новітніх термінів [Електронний ресурс]. – режим доступу до словн.: <http://mova.info/wordlist.aspx>.
11. Для вчителів математики: https://znayshov.com/News/Details/navchalno-metodychni_posibnyky_dlia_pedahohichnykh_pratsivnykiv/10#news-pager-label